

Wykaz naruszeń prawa wyborczego w świetle paragrafów

1. **Wykonywanie czynności wyborczych poza lokalem wyborczym** (równocześnie w sali lekcyjnej i na korytarzu szkolnym będącym jednocześnie lokalem wyborczym - tam znajdowała się urna wyborcza)- naruszenie **Art.39 § 2a Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „W jednym pomieszczeniu może znajdować się jeden lokal wyborczy.” oraz **Art.497a Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Kto w dniu wyborów wynosi kartę do głosowania poza lokal wyborczy lub taką kartę poza lokalem wyborczym przyjmuje lub posiada, nie będąc do tego uprawnionym, podlega karze grzywny, ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do lat 2.” a tym samym złamanie przez przew.OKW i z-cę przew. OKW zakazu pracy Komisji w niepełnym składzie poprzez opuszczenie terenu lokalu wyborczego, które stanowi naruszenie **Art.10 ust.1 Ustawy z dn. 02.06.2020 r.**, który stanowi, że „Od chwili rozpoczęcia głosowania aż do jego zakończenia w lokalu wyborczym musi być równocześnie obecnych co najmniej 3 członków obwodowej komisji wyborczej w tym przewodniczący komisji lub jego zastępca, a w przypadku komisji powołanej w składzie 3 osób - co najmniej 2 członków, w tym przewodniczący komisji lub jego zastępca.” oraz stanowi naruszenie **Art.10 ust.2 Ustawy z dn.02.06.2020 r.**, który stanowi, że „wszystkie czynności obwodowej komisji wyborczej związane z ustaleniem wyników głosowania w obwodzie i sporządzeniem protokołu głosowania wykonywane są wspólnie przez członków komisji w liczbie stanowiącej co najmniej połowę jej pełnego składu w tym przewodniczącego lub jego zastępcy.” a także stanowi naruszenie **Uchwały PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r.** w sprawie wytycznych dla OKW, **Rozdział III pkt 35**, który stanowi, że „W dniu wyborów od chwili rozpoczęcia głosowania aż do jego zakończenia komisja wszystkie czynności wykonuje w możliwie pełnym składzie, lecz nie mniejszym niż 3 osoby, które muszą być przez cały czas obecne równocześnie w lokalu wyborczym, w tym przewodniczący komisji lub jego zastępca”; a w przypadku gdy „komisja powołana jest w składzie 3 osób wszystkie czynności wykonuje w możliwie pełnym składzie, lecz nie mniejszym niż 2 osoby, które muszą być przez cały czas obecne równocześnie w lokalu wyborczym, w tym przewodniczący komisji lub jego zastępca.” oraz naruszenie **Uchwały PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r.** w sprawie wytycznych dla OKW, **Rozdział IV pkt 39**, który stanowi, że „Wymóg obecności określonej liczby osób z komisji oznacza stałe przebywanie takiej liczby członków w pomieszczeniu, w którym znajduje się urna.”
2. **Nie dopełnienie obowiązku właściwego oznaczenia lokalu wyborczego** przez Wójta Gminy, (Burmistrza Miasta) i przew. OKW, które stanowi naruszenie **Art.108 §4 w związku z §1 i §3 Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Na podmiotach

wymienionych w §1 i §3 spoczywa obowiązek właściwego oznaczenia terenu i znajdujących się na nim budynków."

3. Złamanie przez przew. OKW zakazu dzielenia się Komisji na grupy przy segregacji i liczeniu głosów co stanowi naruszenie **Art.71 §1a Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Wszystkie czynności obwodowej komisji wyborczej (...) wykonywane są wspólnie przez członków komisji (...), w tym przewodniczącego lub jego zastępcy.” oraz naruszenie **Art.10 ust.2 Ustawy z dn.02.06.2020 r.**, który stanowi, że „Wszystkie czynności obwodowej komisji wyborczej związane z ustaleniem wyników głosowania w obwodzie i sporządzeniem protokołu głosowania wykonywane są wspólnie przez członków komisji w liczbie stanowiącej co najmniej połowę jej pełnego składu w tym przewodniczącego lub jego zastępcy.”, co precyzuje **Uchwała PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r. w sprawie wytycznych dla OKW, Rozdział VI, pkt 86**, która stanowi, że „Wszystkie czynności związane z ustaleniem wyników głosowania w obwodzie i sporządzeniem protokołu głosowania komisja wykonuje wspólnie. (...) Nie jest dopuszczalne tworzenie z członków komisji grup roboczych, które wykonywałyby oddzielnie czynności po zakończeniu głosowania.”

Niezgodne z prawem wyborczym jest więc segregowanie kart i głosów wyborczych przez pojedyncze osoby lub grupy osób a należy robić to poprzez kolegialną akceptację każdej karty i każdego głosu z osobna. Przewodniczący lub z-ca OKW powinien okazywać kartę wszystkim członkom Komisji a ta decydować o jej przynależności.

W związku z powyższym brakiem kolegialności zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przez przew.OKW **przestępstwa przeciwko wyborom** zgodnie z **Rozdziałem XXXI Kodeksu Karnego, Art.248, pkt 4**, który stanowi, że „Kto w związku z (...) wyborem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (...) dopuszcza się nadużycia lub dopuszcza do nadużycia przy przyjmowaniu lub obliczaniu głosów(...) - podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”

4. Złamanie przez przew.OKW i z-cę przew. OKW zakazu pracy Komisji w niepełnym składzie poprzez opuszczenie terenu lokalu wyborczego, które stanowi naruszenie **Art.10 ust.1 Ustawy z dn. 02.06.2020 r.**, który stanowi, że „Od chwili rozpoczęcia głosowania aż do jego zakończenia w lokalu wyborczym musi być równocześnie obecnych co najmniej 3 członków obwodowej komisji wyborczej w tym przewodniczący komisji lub jego zastępca, a w przypadku komisji powołanej w składzie 3 osób - co najmniej 2 członków, w tym przewodniczący komisji lub jego zastępca.” oraz stanowi naruszenie **Art.10 ust.2 Ustawy z dn.02.06.2020 r.**, który stanowi, że „wszystkie czynności obwodowej komisji wyborczej związane z ustaleniem wyników głosowania w obwodzie i sporządzeniem protokołu głosowania wykonywane są wspólnie przez członków komisji w liczbie

stanowiącej co najmniej połowę jej pełnego składu w tym przewodniczącego lub jego zastępcy.” a także stanowi naruszenie **Uchwały PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r.** w sprawie wytycznych dla OKW, **Rozdział III pkt 35**, który stanowi, że „W dniu wyborów od chwili rozpoczęcia głosowania aż do jego zakończenia komisja wszystkie czynności wykonuje w możliwie pełnym składzie, lecz nie mniejszym niż 3 osoby, które muszą być przez cały czas obecne równocześnie w lokalu wyborczym, w tym przewodniczący komisji lub jego zastępca”; a w przypadku gdy „komisja powołana jest w składzie 3 osób wszystkie czynności wykonuje w możliwie pełnym składzie, lecz nie mniejszym niż 2 osoby, które muszą być przez cały czas obecne równocześnie w lokalu wyborczym, w tym przewodniczący komisji lub jego zastępca.” oraz naruszenie **Uchwały PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r.** w sprawie wytycznych dla OKW, **Rozdział IV pkt 39**, który stanowi, że „Wymóg obecności określonej liczby osób z komisji oznacza stałe przebywanie takiej liczby członków w pomieszczeniu, w którym znajduje się urna.”

5. Złamanie przez przew.OKW zakazu wynoszenia pieczęci Komisji poza lokal wyborczy a nie przekazanie jej z-cy przew.OKW, co stanowi naruszenie **Uchwały PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r.** w sprawie wytycznych dla OKW, **Rozdział II, pkt 29**, która stanowi, że „Przed rozpoczęciem stemplowania kart komisja upewnia się, czy wydano jej właściwą pieczęć (z napisem określającym nazwę i siedzibę komisji oraz jej numer). Należy zwrócić szczególną uwagę, czy omyłkowo nie została wydana pieczęć np. obwodowej komisji wyborczej ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie lub obwodowej komisji wyborczej ds. ustalenia wyników głosowania w obwodzie, albo obwodowej komisji wyborczej ds. referendum.” oraz stanowi naruszenie **Uchwały PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r.** w sprawie wytycznych dla OKW, **Rozdział III, pkt 38, ust.3**, która stanowi, że „Po ostemplowaniu wszystkich kart pieczęcią komisji należy je wraz z pieczęcią komisji odpowiednio zabezpieczyć.” Pieczęć Komisji musi być dostępna w lokalu wyborczym przez cały okres wyborów, np. do pieczętowania zaświadczeń na żądanie wyborców o odmowie wydania karty wyborczej.
6. Złamanie przez przew.OKW zakazu wykonywania wszystkich czynności wyborczych przez niepełny skład Komisji, poprzez wynoszenie lub przynoszenie kart wyborczych z lokalu wyborczego do innego pomieszczenia i odwrotnie, co stanowi naruszenie **Art.10 ust.1 Ustawy z dn. 02.06.2020 r.**, który stanowi, że „Od chwili rozpoczęcia głosowania aż do jego zakończenia w lokalu wyborczym musi być równocześnie obecnych co najmniej 3 członków obwodowej komisji wyborczej w tym przewodniczący komisji lub jego zastępca, a w przypadku komisji powołanej w składzie 3 osób - co najmniej 2 członków, w tym przewodniczący komisji lub jego zastępca.” oraz stanowi

naruszenie **Art.10 ust.2 Ustawy z dn.02.06.2020 r.**, który stanowi, że „wszystkie czynności obwodowej komisji wyborczej związane z ustaleniem wyników głosowania w obwodzie i sporządzeniem protokołu głosowania wykonywane są wspólnie przez członków komisji w liczbie stanowiącej co najmniej połowę jej pełnego składu w tym przewodniczącego lub jego zastępcy.” a także stanowi naruszenie **Uchwały PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r.** W sprawie wytycznych dla OKW, **Rozdział III pkt 35**, który stanowi, że „W dniu wyborów od chwili rozpoczęcia głosowania aż do jego zakończenia komisja wszystkie czynności wykonuje w możliwie pełnym składzie, lecz nie mniejszym niż 3 osoby, które muszą być przez cały czas obecne równocześnie w lokalu wyborczym, w tym przewodniczący komisji lub jego zastępcą”; a w przypadku gdy „komisja powołana jest w składzie 3 osób wszystkie czynności wykonuje w możliwie pełnym składzie, lecz nie mniejszym niż 2 osoby, które muszą być przez cały czas obecne równocześnie w lokalu wyborczym, w tym przewodniczący komisji lub jego zastępcą.” oraz naruszenie **Uchwały PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r.** w sprawie wytycznych dla OKW, **Rozdział IV pkt 39**, który stanowi, że „Wymóg obecności określonej liczby osób z komisji oznacza stałe przebywanie takiej liczby członków w pomieszczeniu, w którym znajduje się urna.”

7. Odmówienie przez przew.OKW udostępnienia mężowi zaufania kopii protokołu głosowania, które stanowi naruszenie **Art.77 § 1 Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Kopię protokołu otrzymuje każdy członek komisji i mąż zaufania” oraz naruszenie **Art. 513 c Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem przeszkadza osobom uprawnionym na mocy przepisów kodeksu w ich czynnościach polegających na monitorowaniu lub dokumentowaniu procedur wyborczych – podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.” a także naruszenie **Uchwały PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r.** w sprawie wytycznych dla OKW, **Rozdział I, pkt 7, ust.7**, która stanowi, że „Mężowie zaufania mają prawo w szczególności występować o wydanie kopii protokołu głosowania”, oraz naruszenie **Uchwały PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r.** w sprawie wytycznych dla OKW, **Rozdział VI, pkt 120**, która stanowi, że „Zainteresowani mężowie zaufania i członkowie komisji mogą, w miarę możliwości technicznych, otrzymać kopię protokołu głosowania. Oznacza to, że komisje mają obowiązek wydania kopii protokołu w przypadku zgłoszenia takiego żądania przez męża zaufania lub członka komisji, jeżeli tylko pozwalają na to możliwości techniczne. Nie jest to zatem decyzja uznaniowa komisji, lecz jej obowiązek. Niewydanie kopii protokołu możliwe jest wyłącznie w sytuacji braku sprawnego urządzenia (kserokopiarki) umożliwiającego sporządzenie kopii lub brak możliwości wydruku kopii protokołu. Uwierzytelnienia wydruku kopii protokołu dokonuje przewodniczący komisji lub jego

zastępca. Dotyczy to również przypadku gdy konieczne było sporządzenie nowego protokołu głosowania lub naniesienie poprawek na już sporządzonym protokole."

W związku z powyższą odmową wydania kopii protokołu zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przez przew.OKW przestępstwa przeciwko wyborom zgodnie z **Rozdziałem XXXI Kodeksu Karnego, Art.248, pkt.3**, który stanowi, że „Kto w związku z (...) wyborem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej(...) ukrywa (...)protokoły lub inne dokumenty wyborcze (...) -podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”, a także zgodnie z **Rozdziałem XXXI Kodeksu Karnego, Art.249, pkt 4**, który stanowi, że „Kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem przeszkadza w sporządzaniu protokołów lub innych dokumentów wyborczych albo referendalnych, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

8. **Utrudnianie pracy mężowi zaufania przez przew.OKW**, w szczególności wydawanie mężowi zaufania polecenia „mam siedzieć i nic nie mówić”, które stanowi naruszenie **Art. 513c Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem przeszkadza osobom uprawnionym na mocy przepisów kodeksu w ich czynnościach polegających na monitorowaniu lub dokumentowaniu procedur wyborczych – podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.”, a także naruszenie **Uchwały PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r. w sprawie wytycznych dla OKW, Rozdział I pkt 8**, który stanowi, że „Niedopuszczalne jest utrudnianie przez członków komisji obserwacji mężom zaufania wszystkich wykonywanych czynności.” oraz naruszenie **Uchwały PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r. w sprawie wytycznych dla OKW, Rozdział I, pkt 12**, która stanowi, że „Dopuszczalne jest przemieszczanie się mężów zaufania w trakcie obserwowania przez nich wszystkich czynności, z zastrzeżeniem, że nie będzie to utrudniało pracy komisji, ani zakłócało przebiegu głosowania.”
9. **Niezapewnienie przez Wójta Gminy, (Burmistrza Miasta) i przew.OKW prawa wyborców do tajności głosowania** – poprzez brak w lokalu wyborczym odpowiednich miejsc a tylko stoliki z przesłonami, które nie zapewniały tajności głosowania – osoby przechodzące lub stojące za wyborcą siedzącym przy stoliku i osoby siedzące obok, miały wgląd w sposób głosowania osoby siedzącej, co stanowi naruszenie **Art.287 Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej są powszechne, równe i bezpośrednie oraz odbywają się w głosowaniu tajnym.” oraz narusza **Art.42 §1 Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Przed rozpoczęciem głosowania obwodowa komisja wyborcza (...) sprawdza, czy (...) w lokalu wyborczym znajduje się odpowiednia liczba łatwo dostępnych miejsc zapewniających tajność głosowania.” oraz stanowi naruszenie **Art.49 §1 Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Przewodniczący obwodowej komisji wyborczej (...)

czuwa nad zapewnieniem tajności głosowania oraz nad utrzymaniem porządku i spokoju w czasie głosowania.", oraz stanowi naruszenie **Art.52 §5a Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Tajność głosowania zapewnia się w szczególności przez przygotowanie w lokalu wyborczym odpowiedniej liczby łatwo dostępnych miejsc umożliwiających każdemu wyborcy nieskrępowane zapoznanie się z kartą do głosowania oraz jej wypełnienie w sposób niewidoczny dla innych osób.” oraz narusza **Uchwałę PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r. w sprawie wytycznych dla OKW, Rozdział I, pkt 2**, która stanowi, że „Podczas głosowania przewodniczący komisji (...) czuwa nad przestrzeganiem tajności głosowania” a także narusza **Uchwałę PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r. w sprawie wytycznych dla OKW, Rozdział I, pkt 21, ust.3, oraz pkt 22**, które stanowią, że „Poza tym w lokalu wyborczym powinny znajdować się pomieszczenia lub osłony zapewniające tajność głosowania, tj. łatwo dostępne miejsca umożliwiające każdemu wyborcy nieskrępowane zapoznanie się z treścią karty do głosowania oraz jej wypełnienie w sposób niewidoczny dla innych osób, w takiej liczbie, aby zapewnić sprawny jego przebieg. Kodeks wyborczy nie przewiduje obowiązku przygotowania w lokalu wyborczym osłoniętych kabin do głosowania, lecz ważne jest aby miejsca przeznaczone do głosowania spełniały swoją funkcję, tzn. zapewniały tajność głosowania. Miejsca te powinny być wyposażone 12 w przybory do pisania. W miejscach tych należy także umieścić plakat informacyjny Państwowej Komisji Wyborczej o sposobie głosowania. Lokal wyborczy powinien być dobrze oświetlony, w szczególności dotyczy to miejsc zapewniających tajność głosowania.”, naruszona została także **Uchwała PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r. w sprawie wytycznych dla OKW, Rozdział I, pkt 27 ust.1b, ust.2 i ust.3**, które stanowią, że „W terminie uzgodnionym z wójtem, nie później jednak niż w przeddzień wyborów, komisja kontroluje stan wyposażenia lokalu oraz oznakowania budynku, w którym odbędzie się głosowanie. Podczas kontrolowania stanu wyposażenia lokalu wyborczego komisja ma bezwzględny obowiązek sprawdzenia, czy: 1b) przygotowano odpowiednią liczbę miejsc zapewniających tajność głosowania, o których mowa w pkt 21 ppkt 3; 2) niezwłocznego powiadomienia wójta i urzędnika wyborczego o stwierdzonych nieprawidłowościach w tym zakresie, o ile one wystąpiły, 3) ponownego sprawdzenia, czy ewentualne nieprawidłowości zostały usunięte.”

W związku z powyższym brakiem zapewnienia tajności głosowania zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przez Wójta Gminy, (Burmistrza Miasta) oraz przez przew.OKW przestępstwa przeciwko wyborom zgodnie z **Rozdziałem XXXI Kodeksu Karnego, Art.251**, który stanowi, że „Kto, naruszając przepisy o tajności głosowania, wbrew woli głosującego zapoznaje się z treścią jego głosu, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.” oraz zgodnie z **Rozdziałem XXXI Kodeksu Karnego, Art.250**,

który stanowi, że „Kto, przemocą, groźbą bezprawną lub przez nadużycie stosunku zależności, wywiera wpływ na sposób głosowania osoby uprawnionej, (...) - podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.” oraz zgodnie z **Rozdziałem XXXI Kodeksu Karnego, Art.249, pkt 2**, który stanowi, że „Kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem przeszkadza swobodnemu wykonywaniu prawa do (...) głosowania – podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”

10. Brak należytego zabezpieczenia pieczęci OKW przez przew. OKW poprzez pozostawienie jej w miejscu ogólnodostępnym (np. na oknie), co stanowi naruszenie **Uchwały PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r. w sprawie wytycznych dla OKW, Rozdział II, pkt.29**, która stanowi, że „Przed rozpoczęciem stemplowania kart komisja upewnia się, czy wydano jej właściwą pieczęć (z napisem określającym nazwę i siedzibę komisji oraz jej numer). Należy zwrócić szczególną uwagę, czy omyłkowo nie została wydana pieczęć np. obwodowej komisji wyborczej ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie lub obwodowej komisji wyborczej ds. ustalenia wyników głosowania w obwodzie, albo obwodowej komisji wyborczej ds. referendum.” oraz stanowi naruszenie **Uchwały PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r. w sprawie wytycznych dla OKW, Rozdział III, pkt 38, ust.3**, która stanowi, że „Po ostemplowaniu wszystkich kart pieczęcią komisji należy je wraz z pieczęcią komisji odpowiednio zabezpieczyć.” Pieczęć Komisji musi być dostępna w lokalu wyborczym przez cały okres wyborów, np. do pieczętowania zaświadczeń na żądanie wyborców o odmowie wydania karty wyborczej.
11. Brak reakcji Komisji wobec zachowania wyborcy, który wrzucił do urny kilka kart, co stanowi naruszenie **Art.52, §6a Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Przewodniczący obwodowej komisji wyborczej (...) wyznacza członka komisji, który przebywając w bezpośredniej bliskości urny zapewnia jej nienaruszalność oraz przestrzeganie przez wyborców zasad, o których mowa w § 6.”, a także narusza **Uchwałę PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r. w sprawie wytycznych dla OKW, Rozdział III, pkt 38**, która stanowi, że „Przewodniczący komisji **obowiązkowo** wyznacza członka komisji, który, przebywając w bezpośredniej bliskości urny, zapewnia jej nienaruszalność oraz przestrzeganie przez wyborców zasad dotyczących tajności głosowania, tj. czuwa, aby wyborcy wrzucali karty do urny w taki sposób, aby strona zadrukowana była niewidoczna.”
12. Ingerowanie przew. OKW i Informatyka(!) OKW w treść uwag męża zaufania lub członka OKW, które ten zamierzał dołączyć do protokołu końcowego i w efekcie skrócili oni je do kilku słów nie oddających w pełni ich sensu, co stanowi naruszenie **Art.103b, §1, ust.3) Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Mąż zaufania ma prawo wnosić do protokołu uwagi, z

wymienieniem konkretnych zarzutów”, oraz stanowi naruszenie **Art. 513c Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem przeszkadza osobom uprawnionym na mocy przepisów kodeksu w ich czynnościach polegających na monitorowaniu lub dokumentowaniu procedur wyborczych –podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.” a także stanowi naruszenie **Uchwały PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r.** w sprawie wytycznych dla OKW, **Rozdział I, pkt 7, ust.4 i ust.6**, które stanowią, że „Mężowie zaufania mają prawo w szczególności: 4) zgłaszać przewodniczącemu komisji na bieżąco uwagi i zastrzeżenia; 6) wnosić uwagi do protokołu głosowania, z wymienieniem konkretnych zarzutów.” oraz naruszenie **Uchwały PKW Nr 183 z dn.10.6.2020r.** w sprawie wytycznych dla OKW, **Rozdział VI, pkt.107**, który stanowi, że „Do każdego protokołu głosowania mogą wnieść uwagi mężowie zaufania obecni przy pracach komisji oraz członkowie komisji uczestniczący w jej pracach. Uwagi mężów zaufania komisja wpisuje bezpośrednio do protokołu w punkcie 20. Mąż zaufania, który wniósł uwagę, podpisuje ją w protokole. Jeżeli mężowie zaufania nie zgłosili uwag lub nie byli obecni przy sporządzaniu protokołu, w punkcie tym należy wpisać wyrazy „brak zarzutów”. Uwagi członków komisji wpisuje się bezpośrednio do protokołu w punkcie 21. Członek komisji, który wniósł uwagę z wymienieniem konkretnych zarzutów, podpisuje ją w protokole. Jeżeli członkowie komisji nie zgłosili uwag, w punkcie tym należy wpisać wyrazy „brak zarzutów”. Jeżeli treść uwag mężów zaufania albo członków komisji nie mieści się na formularzu, należy napisać je na odrębnych kartkach i dołączyć do protokołu, zaznaczając to w odpowiednim punkcie protokołu (odpowiednio 20 lub 21). Komisja ma obowiązek ustosunkować się do zarzutów wniesionych przez mężów zaufania lub członków komisji, załączając do protokołu wyjaśnienia. Zamieszczając uwagi mężów zaufania lub członków komisji w protokole głosowania należy bezwzględnie pamiętać o przestrzeganiu przepisów z zakresu ochrony danych osobowych. Jeżeli w treści uwag zostaną zamieszczone dane osobowe, należy je zanonimizować na kopii protokołu wywieszanej w miejscu łatwo dostępnym dla zainteresowanych i widocznym po zamknięciu lokalu.”

W związku z dokonaniem przez przew. OKW i Informatyka OKW fałszerstwem treści protokołu wyborczego – uwaga nie jest autorstwa męża zaufania (członka Komisji), zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przez przew. OKW i Informatyka OKW **przestępstwa przeciwko wyborom** zgodnie z **Rozdziałem XXXI Kodeksu Karnego, Art.248, pkt 3**, który stanowi, że „Kto w związku z (...) wyborem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej(...) przerabia lub podrabia protokoły lub inne dokumenty wyborcze - podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”, oraz zgodnie z **Rozdziałem XXXI Kodeksu Karnego, Art.249, pkt 4**, który stanowi, że „Kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem przeszkadza w sporządzaniu

protokółów lub innych dokumentów wyborczych(...) podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5."

13. **Utrudnianie pracy mężowi zaufania przez przew.OKW**, w szczególności wydawanie mężowi zaufania polecenia „nie będzie Pani stała nad stołem i patrzyła na ręce” lub „ma Pani usiąść 10 metrów od stołu”, które stanowi naruszenie **Art. 513c Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem przeszkadza osobom uprawnionym na mocy przepisów kodeksu w ich czynnościach polegających na monitorowaniu lub dokumentowaniu procedur wyborczych – podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.”, oraz naruszenie **Uchwały PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r. w sprawie wytycznych dla OKW, Rozdział I pkt 8**, który stanowi, że „Niedopuszczalne jest utrudnianie przez członków komisji obserwacji mężom zaufania wszystkich wykonywanych czynności.”, a także naruszenie **Uchwały PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r. w sprawie wytycznych dla OKW, Rozdział I, pkt 12**, która stanowi, że „Dopuszczalne jest przemieszczanie się mężów zaufania w trakcie obserwowania przez nich wszystkich czynności, z zastrzeżeniem, że nie będzie to utrudniało pracy komisji, ani zakłócało przebiegu głosowania.”
14. **Próba terroryzowania przez przew. OKW członka OKW**, która chciała sfotografować protokół głosowania, którym to zachowaniem naruszyła **Art.77 § 1 Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Kopię protokołu otrzymuje każdy członek komisji i mąż zaufania” oraz naruszenie **Art. 513c Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem przeszkadza osobom uprawnionym na mocy przepisów kodeksu w ich czynnościach polegających na monitorowaniu lub dokumentowaniu procedur wyborczych – podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.”
W związku z powyższą odmową wykonania fotokopii protokołu zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przez przew.OKW przestępstwa przeciwko wyborom zgodnie z **Rozdziałem XXXI Kodeksu Karnego, Art.248, pkt 3**, który stanowi, że „Kto w związku z (...) wyborem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej(...) ukrywa(...) protokoły lub inne dokumenty wyborcze (...) - podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”
15. **Komisja obwodowa powołana w składzie 4-osobowym pracowała w trakcie głosowania w składzie 2-osobowym** za wiedzą przew. OKW oraz wg notatki członków Komisji, także za wiedzą **Komisarza Wyborczego(!)**, co stanowi naruszenie **Art.10, pkt 1 Ustawy z dn.02.06.2020 r.**, który stanowi, że „Od chwili rozpoczęcia głosowania aż do jego zakończenia w lokalu wyborczym musi być równocześnie obecnych co najmniej 3 członków obwodowej komisji wyborczej, w tym przewodniczący komisji lub jego zastępca, a w przypadku komisji powołanej w składzie 3 osób - co najmniej 2 członków, w tym przewodniczący komisji lub jego zastępca.”, a

także stanowi naruszenie **Uchwały PKW Nr 183 z dn.10.06.2020r.** W sprawie wytycznych dla OKW, **Rozdział III pkt 35**, który stanowi, że „W dniu wyborów od chwili rozpoczęcia głosowania aż do jego zakończenia komisja wszystkie czynności wykonuje w możliwie pełnym składzie, lecz nie mniejszym niż 3 osoby, które muszą być przez cały czas obecne równocześnie w lokalu wyborczym, w tym przewodniczący komisji lub jego zastępca”; a w przypadku gdy „komisja powołana jest w składzie 3 osób wszystkie czynności wykonuje w możliwie pełnym składzie, lecz nie mniejszym niż 2 osoby, które muszą być przez cały czas obecne równocześnie w lokalu wyborczym, w tym przewodniczący komisji lub jego zastępca.” oraz naruszenie **Uchwały PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r.** w sprawie wytycznych dla OKW, **Rozdział IV pkt 39**, który stanowi, że „Wymóg obecności określonej liczby osób z komisji oznacza stałe przebywanie takiej liczby członków w pomieszczeniu, w którym znajduje się urna.”

16. Wójt Gminy, (Burmistrz Miasta) nie zapewnił lokalu wyborczego o wystarczającej powierzchni wymuszając w ten sposób brak warunków do tajnego głosowania, co narusza **Art.287 Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej są powszechne, równe i bezpośrednie oraz odbywają się w głosowaniu tajnym.” oraz narusza **Art.42 §1 Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Przed rozpoczęciem głosowania obwodowa komisja wyborcza (...) sprawdza, czy (...) w lokalu wyborczym znajduje się odpowiednia liczba łatwo dostępnych miejsc zapewniających tajność głosowania.” oraz stanowi naruszenie **Art.49 §1 Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Przewodniczący obwodowej komisji wyborczej (...) czuwa nad zapewnieniem tajności głosowania oraz nad utrzymaniem porządku i spokoju w czasie głosowania.”, oraz stanowi naruszenie **Art.52 §5a Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Tajność głosowania zapewnia się w szczególności przez przygotowanie w lokalu wyborczym odpowiedniej liczby łatwo dostępnych miejsc umożliwiających każdemu wyborcy nieskrępowane zapoznanie się z kartą do głosowania oraz jej wypełnienie w sposób niewidoczny dla innych osób.” oraz narusza **Uchwałę PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r.** w sprawie wytycznych dla OKW, **Rozdział I, pkt 2**, która stanowi, że „Podczas głosowania przewodniczący komisji (...) czuwa nad przestrzeganiem tajności głosowania” a także narusza **Uchwałę PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r.** w sprawie wytycznych dla OKW, **Rozdział I, pkt 21, ust.3, oraz pkt 22**, które stanowią, że „Poza tym w lokalu wyborczym powinny znajdować się pomieszczenia lub osłony zapewniające tajność głosowania, tj. łatwo dostępne miejsca umożliwiające każdemu wyborcy nieskrępowane zapoznanie się z treścią karty do głosowania oraz jej wypełnienie w sposób niewidoczny dla innych osób, w takiej liczbie, aby zapewnić sprawny jego przebieg. Kodeks wyborczy nie przewiduje obowiązku przygotowania w lokalu wyborczym osłoniętych kabin do głosowania, lecz ważne jest aby

miejsca przeznaczone do głosowania spełniały swoją funkcję, tzn. zapewniały tajność głosowania. Miejsca te powinny być wyposażone 12 w przybory do pisania. W miejscach tych należy także umieścić plakat informacyjny Państwowej Komisji Wyborczej o sposobie głosowania. Lokal wyborczy powinien być dobrze oświetlony, w szczególności dotyczy to miejsc zapewniających tajność głosowania.", naruszona została także **Uchwała PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r.** w sprawie wytycznych dla OKW, **Rozdział I, pkt 27 ust.1b, ust.2 i ust.3,** które stanowią, że „W terminie uzgodnionym z wójtem, nie później jednak niż w przeddzień wyborów, komisja kontroluje stan wyposażenia lokalu oraz oznakowania budynku, w którym odbędzie się głosowanie. Podczas kontrolowania stanu wyposażenia lokalu wyborczego komisja ma bezwzględny obowiązek sprawdzenia, czy: 1b) przygotowano odpowiednią liczbę miejsc zapewniających tajność głosowania, o których mowa w pkt 21 ppkt 3; 2) niezwłocznego powiadomienia wójta i urzędnika wyborczego o stwierdzonych nieprawidłowościach w tym zakresie, o ile one wystąpiły, 3) ponownego sprawdzenia, czy ewentualne nieprawidłowości zostały usunięte.”

W związku z powyższym brakiem zapewnienia tajności głosowania zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przez Wójta Gminy, (Burmistrza Miasta) oraz przez przew.OKW **przestępstwa przeciwko wyborom** zgodnie z **Rozdziałem XXXI Kodeksu Karnego, Art.251,** który stanowi, że „Kto, naruszając przepisy o tajności głosowania, wbrew woli głosującego zapoznaje się z treścią jego głosu, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.” oraz zgodnie z **Rozdziałem XXXI Kodeksu Karnego, Art.250,** który stanowi, że „Kto, przemocą, groźbą bezprawną lub przez nadużycie stosunku zależności, wywiera wpływ na sposób głosowania osoby uprawnionej, (...) - podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.” oraz zgodnie z **Rozdziałem XXXI Kodeksu Karnego, Art.249, pkt 2,** który stanowi, że „Kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem przeszkadza swobodnemu wykonywaniu prawa do (...) głosowania - podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”

17. Znalaziono dwie osoby zmarłe na spisach wyborców - co oznacza złamanie przez Wójta Gminy, (Burmistrza Miasta) **Art. 18, § 1 Kodeksu Wyborczego,** który stanowi, że „Stały rejestr wyborców obejmuje osoby stale zamieszkałe na obszarze gminy, którym przysługuje prawo wybierania.”, oraz **Art.26 §10 Kodeksu Wyborczego,** który stanowi, że „Spis wyborców, z zastrzeżeniem Art. 34 § 1 i Art. 35 § 1, jest sporządzany i aktualizowany przez gminę, jako zadanie zleczone, na podstawie rejestru wyborców”, a także złamanie przez Wójta Gminy, (Burmistrza Miasta) **Art.18 §11 Kodeksu Wyborczego,** który stanowi, że „Rejestr wyborców prowadzi gmina jako zadanie zleczone.”

W związku ze znalezieniem osób zmarłych na spisach wyborców zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przez

Wójta Gminy, (Burmistrza Miasta), przestępstwa przeciwko wyborom zgodnie z **Rozdziałem XXXI Kodeksu Karnego, Art.248, pkt 1**, który stanowi, że „Kto w związku z (...) wyborem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej(...) sporządza listę (...)głosujących, z pominięciem uprawnionych lub wpisaniem nieuprawnionych -podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”

18. Zabranianie mężowi zaufania rejestracji obrazu i dźwięku przebiegu pracy OKW narusza **Art.42 § 5 Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Od podjęcia przez obwodową komisję wyborczą (...) czynności, o których mowa w Art.42 § 1, do rozpoczęcia głosowania oraz od zamknięcia lokalu wyborczego do podpisania protokołu, o którym mowa w Art. 75 § 1, czynności obwodowej komisji wyborczej (...) mogą być rejestrowane przez mężów zaufania z wykorzystaniem własnych urządzeń rejestrujących.”, oraz naruszenie **Art. 513c Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem przeszkadza osobom uprawnionym na mocy przepisów kodeksu w ich czynnościach polegających na monitorowaniu lub dokumentowaniu procedur wyborczych-podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.”, oraz narusza **Uchwałę PKW Nr 183 z dn.10.06.2020r.** w sprawie wytycznych dla OKW, **Rozdział I, pkt 9**, która stanowi, że „Od podjęcia przez komisję czynności przed rozpoczęciem głosowania do rozpoczęcia głosowania oraz od zamknięcia lokalu wyborczego do podpisania protokołu głosowania, czynności komisji mogą być rejestrowane przez mężów zaufania z wykorzystaniem własnych urządzeń rejestrujących. Przepisy Kodeksu wyborczego przewidują tylko rejestrację prac komisji (bez transmisji).”
19. Zabranianie obserwatorowi społecznemu rejestracji obrazu i dźwięku przebiegu pracy OKW narusza **Art. 513c Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem przeszkadza osobom uprawnionym na mocy przepisów kodeksu w ich czynnościach polegających na monitorowaniu lub dokumentowaniu procedur wyborczych - podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.”, a także narusza **Uchwałę PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r.** w sprawie wytycznych dla OKW, **Rozdział I, pkt 17**, który stanowi, że „Obserwatorzy społeczni mają takie same uprawnienia jakie przysługują mężom zaufania za wyjątkiem: 1) wnoszenia uwag do protokołu głosowania; 2) obecności przy przewożeniu i przekazywaniu protokołu.” oraz narusza **Uchwałę PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r.** w sprawie wytycznych dla OKW, **Rozdział I, pkt 9**, która stanowi, że „Od podjęcia przez komisję czynności przed rozpoczęciem głosowania do rozpoczęcia głosowania oraz od zamknięcia lokalu wyborczego do podpisania protokołu głosowania, czynności komisji mogą być rejestrowane przez mężów zaufania z wykorzystaniem własnych urządzeń rejestrujących. Przepisy Kodeksu wyborczego przewidują tylko rejestrację prac komisji (bez transmisji).”

20. Ograniczanie członkom Komisji, mężom zaufania i obserwatorom społecznym możliwości ciągłej obserwacji pracy informatyka OKW narusza **Art. 513c Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem przeszkadza osobom uprawnionym na mocy przepisów kodeksu w ich czynnościach polegających na monitorowaniu lub dokumentowaniu procedur wyborczych–podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.”, oraz stanowi naruszenie **Uchwały PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r. w sprawie wytycznych dla OKW, Rozdział VI, pkt 110**, który stanowi, że „W każdym etapie prac w aplikacji, oprócz operatora informatycznej obsługi komisji, powinni brać udział wszyscy członkowie komisji obecni w lokalu wyborczym, w tym przewodniczący komisji lub jego zastępca. Dotyczy to w szczególności sytuacji, gdy pomieszczenie, w którym swoje obowiązki wykonuje operator informatycznej obsługi komisji, znajduje się w innym pomieszczeniu przynależnym do lokalu wyborczego. Przy tych czynnościach mogą być też obecni mężowie zaufania i obserwatorzy społeczni oraz obserwatorzy międzynarodowi.”
- W związku z powyższą ingerencją w możliwość uczestnictwa w pracy informatyka OKW zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przez informatyka OKW (przew.OKW) **przestępstwa przeciwko wyborom zgodnie z Rozdziałem XXXI Kodeksu Karnego, Art.248, pkt.3**, który stanowi, że „Kto w związku z (...) wyborem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej(...) przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem przeszkadza w sporządzaniu protokółów lub innych dokumentów wyborczych(...) podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”
21. Nie zapieczętowanie pakietów z przeliczonymi głosami, nie wykorzystanymi kartami do głosowania i spisy wyborców oraz nie zaplombowanie worka zawierającego przeliczone głosy, niewykorzystane karty do głosowania i spisy wyborców, narusza **Uchwałę PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r. w sprawie wytycznych dla OKW, Rozdział VIII, pkt 134, pkt 135, pkt 136, pkt 137, pkt 138.**
22. Nie wywieszenie przez przew. OKW na budynku lokalu wyborczego protokołu z wynikami głosowania w OKW, co stanowi naruszenie **Art.77 §1 Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Niezwłocznie po sporządzeniu protokołu głosowania w obwodzie, przed jego przekazaniem właściwej komisji wyborczej wyższego stopnia, obwodowa komisja wyborcza (...) w obwodzie podaje do publicznej wiadomości wyniki głosowania w obwodzie poprzez wywieszenie w lokalu wyborczym, w miejscu łatwo dostępnym dla wyborców, kopii tego protokołu. Kopię protokołu otrzymuje każdy członek komisji i mąż zaufania. Protokół, o którym mowa w zdaniu pierwszym, umieszcza się na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej.”, a także naruszenie **Art.**

513c Kodeksu Wyborczego, który stanowi, że „Kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem przeszkadza osobom uprawnionym na mocy przepisów kodeksu w ich czynnościach polegających na monitorowaniu lub dokumentowaniu procedur wyborczych–podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.”, oraz naruszenie **Uchwały PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r. w sprawie wytycznych dla OKW, Rozdział VI, pkt 116**, która stanowi, że „Jeden egzemplarz kopii protokołu głosowania, po zabezpieczeniu przed wpływem warunków atmosferycznych (deszcz itp.), komisja wywiesza w miejscu łatwo dostępnym dla zainteresowanych i widocznym po zamknięciu lokalu. Kopia protokołu powinna być wywieszona w taki sposób, żeby możliwe było jej odczytanie także z wózka inwalidzkiego. Wywieszenie kopii protokołu głosowania winno nastąpić niezwłocznie po sporządzeniu protokołu. Jeżeli w treści uwag zostaną zamieszczone dane osobowe, należy je zanonimizować na wywieszanej kopii protokołu (patrz pkt 107). Do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie nie podaje się strony z kodem QR.”, a także naruszenie **Uchwały PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r. w sprawie wytycznych dla OKW, Rozdział VI, pkt 117**, która stanowi, że „Poza przypadkami nadzwyczajnych wydarzeń (np. katastrofa budowlana dotycząca budynku, w którym znajduje się lokal wyborczy), komisja nie może opuścić lokalu wyborczego przed wywieszeniem kopii protokołu głosowania.”, oraz naruszenie **Uchwały PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r. w sprawie wytycznych dla OKW, Rozdział VI, pkt 118**, która stanowi, że „W przypadku sprostowań dokonywanych w protokole komisja obowiązana jest podać niezwłocznie treść sprostowanego protokołu do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie w sposób wskazany powyżej (obok wcześniej wywieszzonego tam protokołu jak wskazano w pkt 116)”.

W związku z powyższą odmową wywieszenia protokołu końcowego zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przez przew.OKW przestępstwa przeciwko wyborom zgodnie z **Rozdziałem XXXI Kodeksu Karnego, Art.248, pkt 3**, który stanowi, że „Kto w związku z (...) wyborem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej(...) ukrywa (...)protokoły lub inne dokumenty wyborcze (...) -podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”

23. Znalaziono te same osoby w głównym spisie wyborców oraz w spisie dodatkowym, co stanowi złamanie przez Wójta Gminy, (Burmistrza Miasta) **Art.26, § 2, Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Wyborca może być wpisany tylko do jednego spisu wyborców,” oraz **Art.26 §10 Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Spis wyborców, z zastrzeżeniem Art. 34 § 1 i Art. 35 § 1, jest sporządzany i aktualizowany przez gminę, jako zadanie zleczone, na podstawie rejestru wyborców” a także złamanie przez Wójta Gminy, (Burmistrza Miasta) **Art.18 §11 Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Rejestr wyborców prowadzi gmina jako zadanie zleczone.”

W związku ze znalezieniem podwójnych osób na głównym

spisie wyborców oraz na dodatkowym spisie wyborców zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przez Wójta Gminy, (Burmistrza Miasta) przestępstwa przeciwko wyborom zgodnie z **Rozdziałem XXXI Kodeksu Karnego, Art.248, pkt 1**, który stanowi, że „Kto w związku z (...) wyborem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej(...) sporządza listę (...) głosujących, z pominięciem uprawnionych lub wpisaniem nieuprawnionych- podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”

24. Znaleziono te same ulice z tymi samymi nr posesji w obwieszczeniach o podziale na obwody wyborcze dla sąsiadujących ze sobą obwodów wyborczych, co stanowi naruszenie **Art.16 § 1, ust.1) i ust.2) Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Wójt podaje, w formie obwieszczenia, do wiadomości wyborców najpóźniej w 30 dniu przed dniem wyborów informację przekazaną przez komisarza wyborczego o: 1) numerach oraz granicach stałych i odrębnych obwodów głosowania; 2) wyznaczonych siedzibach obwodowych komisji wyborczych dla danych wyborów”.

W związku ze znalezieniem fałszywych obwieszczeń o podziale na obwody wyborcze, zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przez Wójta Gminy, (Burmistrza Miasta) oraz przez Komisarza Wyborczego, który wyżej wymienione obwieszczenia dostarcza, przestępstwa przeciwko wyborom, zgodnie z **Rozdziałem XXXI Kodeksu Karnego, Art.248, pkt 2**, który stanowi, że „Kto w związku z (...) wyborem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej(...) używa podstępu celem nieprawidłowego sporządzenia listy kandydujących lub głosujących, protokołów lub innych dokumentów wyborczych albo referendalnych- podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”

25. Nieprzeliczenie i nieostemplowanie w dniu głosowania przed otwarciem lokalu wyborczego kart do głosowania przez członków OKW, co stanowi naruszenie **Uchwały PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r. w sprawie wytycznych dla OKW, Rozdział III, pkt.38, ust. 2, i ust. 3**, które stanowią, że „Przed rozpoczęciem głosowania komisja 2) ponownie przelicza karty do głosowania; ustaloną liczbę komisja wpisuje w punkcie 1 protokołu głosowania (tylko staranne wykonanie tej czynności umożliwi prawidłowe rozliczenie kart do głosowania po jego zakończeniu); 3) ostemplowuje karty do głosowania - w miejscu na to przeznaczonym - swoją pieczęcią (patrz pkt 29 i 31 ppkt 4); w celu uniknięcia wydania wyborcy karty nieważnej zaleca się ostemplowanie wszystkich kart do głosowania przed otwarciem lokalu, tj. przed godziną 7:00; w razie niemożności wykonania tej czynności przed rozpoczęciem głosowania, należy kontynuować stemplowanie kart bezpośrednio po godzinie 7:00, pamiętając, że należy wydawać ostemplowane karty przybyłym w tym czasie wyborcom. Po ostemplowaniu wszystkich kart pieczęcią komisji należy je wraz z pieczęcią komisji odpowiednio zabezpieczyć. Przed rozpoczęciem wykonywania tych

czynności komisja jest zobowiązana do ponownego sprawdzenia, czy otrzymana pieczęć jest właściwa”.

W związku z powyższą odmową przew. OKW przeliczenia kart do głosowania w dniu głosowania a przed otwarciem lokalu wyborczego, zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przez przew. OKW przestępstwa przeciwko wyborom zgodnie z **Rozdziałem XXXI Kodeksu Karnego, Art.248, pkt.2**, który stanowi, że „Kto w związku z (...) wyborem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej(...) używa podstępu celem nieprawidłowego sporządzenia listy kandydujących lub głosujących, protokołów lub innych dokumentów wyborczych albo referendalnych, -podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”, oraz zgodnie z **Rozdziałem XXXI Kodeksu Karnego, Art.249, pkt.4**, który stanowi, że „Kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem przeszkadza w sporządzaniu protokołów lub innych dokumentów wyborczych albo referendalnych, - podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”

26. Brak koordynacji przez przew. OKW ruchu wyborców w momentach dużego ich napływu, co stanowi naruszenie **Art. 49 Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „§1.-Przewodniczący obwodowej komisji wyborczej (...) w obwodzie czuwa nad zapewnieniem tajności głosowania oraz nad utrzymaniem porządku i spokoju w czasie głosowania, § 2.-Przewodniczący obwodowej komisji wyborczej (...) w obwodzie ma prawo zażądać opuszczenia lokalu wyborczego przez osoby naruszające porządek i spokój, § 3. Na żądanie przewodniczącego obwodowej komisji wyborczej ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie komendant właściwego miejscowo komisariatu Policji obowiązany jest zapewnić konieczną pomoc. § 4. W przypadku naruszenia porządku w lokalu wyborczym nie stosuje się przepisu art. 46.”, oraz naruszenie **Uchwały PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r.** w sprawie wytycznych dla OKW, **Rozdział I, pkt 2**, która stanowi, że „Podczas głosowania przewodniczący komisji odpowiada za utrzymanie porządku i spokoju, czuwa nad przestrzeganiem tajności głosowania, przestrzeganiem zakazu prowadzenia w jakiegokolwiek formie agitacji wyborczej w lokalu wyborczym i na terenie budynku, w którym 4 lokal ten się znajduje (art. 107 § 2 Kodeksu wyborczego), oraz przestrzeganiem właściwego toku czynności podczas głosowania.”
27. Utrudnianie pracy mężowi zaufania poprzez nie opublikowanie godziny rozpoczęcia pracy Komisji w dniu wyborów przez przew. OKW, co stanowi naruszenie **Art. 513c Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem przeszkadza osobom uprawnionym na mocy przepisów kodeksu w ich czynnościach polegających na monitorowaniu lub dokumentowaniu procedur wyborczych-podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.”, a także naruszenie **Uchwały PKW Nr 183 z dn.10.06.2020 r.** w sprawie wytycznych dla OKW, **Rozdział II, pkt 30**, który

stanowi, że „Nie później niż w przeddzień głosowania przewodniczący zwołuje posiedzenie komisji poświęcone organizacji jej pracy przed i w dniu głosowania. W czasie tego posiedzenia komisja ustala w szczególności godzinę rozpoczęcia pracy w dniu głosowania. Zadania te komisja może wykonać w trakcie pierwszego posiedzenia. Informację o godzinie rozpoczęcia pracy podaje się do publicznej wiadomości przede wszystkim przez jej wywieszenie w budynku, w którym mieści się lokal wyborczy, i w urzędzie gminy (w sposób umożliwiający zapoznanie się z tą informacją także, gdy budynki te są zamknięte). Informacja ta jest przeznaczona dla mężów zaufania, obserwatorów społecznych i obserwatorów międzynarodowych w celu umożliwienia im obecności przy wszystkich czynnościach komisji poprzedzających otwarcie lokalu. Komisja współdziała w tym zakresie z wójtem i urzędnikiem wyborczym.”

W związku z powyższym nieopublikowaniem przez przew. OKW godziny rozpoczęcia prac Komisji w dniu wyborów przed otwarciem lokalu wyborczego, zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przez przew. OKW przestępstwa przeciwko wyborom zgodnie z **Rozdziałem XXXI Kodeksu Karnego, Art.249, pkt 1,** który stanowi, że „Kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem przeszkadza w odbyciu zgromadzenia poprzedzającego głosowanie, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

28. „Legalizacja” przez przew. OKW pakietów korespondencyjnych nie spełniających jednego lub więcej warunków legalności poprzez wrzucanie do urny kopert z głosami z takich pakietów, co stanowi naruszenie **Uchwały PKW Nr 183 z dn.10.06.2020r.** w sprawie wytycznych dla OKW, **Rozdział IV, pkt 67, pkt 68, pkt 69, pkt 70 i pkt 71,** które stanowią, że „Jeżeli: 1) w kopercie zwrotnej nie było oświadczenia o osobistym i tajnym oddaniu głosu na karcie do głosowania, 2) oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu na karcie do głosowania było nieprawidłowo wypełnione lub niepodpisane przez wyborcę, 3) w kopercie zwrotnej nie było koperty na kartę do głosowania, 4) koperta na kartę do głosowania była niezaklejona – komisja odkłada kopertę zwrotną wraz z zawartością, segregując odłożone koperty według naruszeń powyższych warunków. 68. Komisja pakuje koperty wraz z kartami w osobne pakiety, według naruszeń warunków określonych w pkt 67, opisuje je i odkłada. Po zakończeniu głosowania pakiety te przekazywane są w depozyt urzędnikowi wyborczemu. 69. Jeżeli wyborca, którego koperta zwrotna została doręczona do komisji, nie jest ujęty w spisie wyborców, komisja jest obowiązana wyjaśnić telefonicznie w dziale ewidencji ludności urzędu gminy przyczynę nieumieszczenia wyborcy w spisie wyborców. Jeżeli urząd gminy potwierdzi, że nieumieszczenie wyborcy w spisie wynika z omyłki, komisja dopisuje wyborcę do spisu wyborców na dodatkowym formularzu spisu. Członek komisji, który otrzymał

potwierdzenie z urzędu gminy, sporządza notatkę w tej sprawie, którą dołącza się do spisu wyborców. Jeżeli nieumieszczenie wyborcy w spisie wyborców nie wynika z omyłki, komisja postępuje w sposób określony w pkt 70. 70. Komisja odkłada w jeden odrębny pakiet: 1) koperty zwrotne, w których znajdowało się oświadczenie wyborcy nieujętego w spisie wyborców, o ile pominięcie w spisie wyborców nie wynikało z omyłki podczas jego sporządzenia, o czym mowa w pkt 69; 2) koperty zwrotne zawierające oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu na karcie do głosowania wyborcy, który głosował wcześniej: a) korespondencyjnie (w rubryce spisu „Uwagi”, pod pozycją odpowiadającą nazwisku i imieniu tego wyborcy, członek komisji odnotował już, że wyborca ten głosował korespondencyjnie, a koperta na kartę do głosowania została wrzucona już do urny), b) osobiście (w rubryce spisu „Uwagi”, pod pozycją odpowiadającą nazwisku i imieniu tego wyborcy, nie było umieszczonej informacji o wysłaniu do niego pakietu wyborczego, a wyborca potwierdził podpisem odbiór karty do głosowania własnoręcznym podpisem; 3) koperty zwrotne, w których znajdowała się więcej niż jedna koperta na kartę do głosowania. 71. Kopert, o których mowa w pkt 70, komisja nie bierze pod uwagę przy ustalaniu wyników głosowania.”

W związku z powyższą „legalizacją” pakietu korespondencyjnego przez przew. OKW, zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przez przew. OKW przestępstwa przeciwko wyborom zgodnie z **Rozdziałem XXXI Kodeksu Karnego, Art.248, pkt 4**, który stanowi, że „Kto w związku z (...) wyborem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (...) dopuszcza się nadużycia lub dopuszcza do nadużycia przy przyjmowaniu lub obliczaniu głosów-podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”

29. Zapoznawanie się przez członka OKW z treścią karty do głosowania przed wrzuceniem do urny koperty na kartę do głosowania korespondencyjnego do urny, co stanowi naruszenie **Art.287 Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Wybory Prezydenta Rzeczypospolitej są powszechne, równe i bezpośrednie oraz odbywają się w głosowaniu tajnym.”, a także stanowi naruszenie **Art.49 §1 Kodeksu Wyborczego**, który stanowi, że „Przewodniczący obwodowej komisji wyborczej (...) czuwa nad zapewnieniem tajności głosowania oraz nad utrzymaniem porządku i spokoju w czasie głosowania.”, oraz narusza **Uchwałę PKW Nr 183 z dn.10.06.2020r.** w sprawie wytycznych dla OKW, **Rozdział IV, pkt 73**, który stanowi, że „Przed wrzuceniem koperty na kartę do głosowania do urny komisja nie może zapoznawać się z treścią karty do głosowania.”

W związku z powyższym brakiem zapewnienia tajności głosowania zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przez członka OKW przestępstwa przeciwko wyborom zgodnie z **Rozdziałem XXXI Kodeksu Karnego, Art.251**, który stanowi, że

„Kto, naruszając przepisy o tajności głosowania, wbrew woli głosującego zapoznaje się z treścią jego głosu, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.” oraz zgodnie z **Rozdziałem XXXI Kodeksu Karnego, Art.250,** który stanowi, że „Kto, przemocą, groźbą bezprawną lub przez nadużycie stosunku zależności, wywiera wpływ na sposób głosowania osoby uprawnionej, (...) - podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.” oraz zgodnie z **Rozdziałem XXXI Kodeksu Karnego, Art.249, pkt 2,** który stanowi, że „Kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem przeszkadza swobodnemu wykonywaniu prawa do (...) głosowania - podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.”

Kodeks Karny, Kodeks Wyborczy i Ustawa z dn.02.06.2020 r.

Uchwały PKW

Teksty **wytłuszczone**m drukiem są cytatai zapisów prawa wyborczego.

Opracował:

Andrzej Zdun
RKW Mazowsze